

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 7.

Lørdagen den 12te Februar 1859.

3de Aarg.

Indhold.

Om Gårder og Gårdehold i Norge. — En agriskulturkemisk Reise. — Inden- og udenlandske Esterretninger. — Meteorologiske Sagttagelser.

Om Gårder og Gårdehold i Norge.

(Af J. Th. Landmark.)

(Eklutning fra No. 6.)

Kene Jordgårder findes sjelden, men desto hyppigere en Forening af disse med Skt-, Reple- eller Bustegårder. De spare rigtignok Træmateriale, men saa meget mindre Jord. Denne sidste har jo i mange Tilfælde ei saa stor Vigtighed som Besparelse af Skovmateriale. De staa dog ei ret længe uden hyppige Ombygninger, Udbedringer og Befæstninger, fordre meget Arbejde ved Anlægget og ofte ei mindre senere hen, om Gårdet skal være forsvarligt.

De forbedres betydeligt ved Anbringelsen af en Hæk paa Ryggen, efter hvilken Foranstaltning de almindeligen betegnes under Navn af „levende Gårder anbragte paa Forhøining.“

Hækken, som kan bestaa af de mest forskellige Træsorter, tjener til at binde og fæste Jordvolden. Man maa naturligvis ved Valget af Træsorter tage Hensyn til, hvorvidt de kunne irives paa et saa oplyst og tørt Sted som en saadan Jordvold paa mange Steder i vort Land vil være, og om de buse sig tæt nok. I Holsten, hvor Jordbunden er vandholdende og Klimatet fugtigt, findes næsten udelukkende denne Art Gårder og det ikke blot om Eiendommens Grændser, men mellem de forskellige Marker (Kobler). Paa begge eller den ene Side af Volden ere Afdelingsgrøfter for det fra Jorderne afledede Vand. Disse renses hvergang den tilliggende Mark ligesom Brak, som kan være hvert 10de Aar eller saa omtrent. Paa denne Tid afhugges ogsaa Høgenet og afgiver et ikke saa lidet Forraad af Brændved, Rytningsemner &c. Den fede gode Jord, der oprenses, kastes op paa Volden, der altid danner en Forbygning mod Midten, hvor Hækens Rodstamme staa igjen. Disse dækkes næsten af det Opfåede, men skyde næste Aar ud igjen med fordoblet Kraft. Saaledes er Hækkene underkastet et ordnet Brug ligesom de af dem ind-

begnede Jorder. Disse Gårder tage megen Plads bort og da de ei lade sig flytte ved mulig Forandring i Markinddelingen, ere de hos os knapt anvendelige inde imellem Jorderne, derimod vel mod Eiendommens Grændser, langs offentlige Veie, Bække &c., i Egne, hvor Klimatet og Jordbunden tillade Høgens Anbringelse paa Forhøining.

Meget oftere turde levende Høgen, anbragte paa flad Mark, komme til Anvendelse. I England bruges de meget, især var dette Tilfældet for en Tid siden. De tage hverken saa megen Plads bort som de forrige, om de end borttage nogen, lide ei af Torke, vore derfor sikrere og fordre paa langt nær ikke den Anlægs kapital som de forrige. I de torrere Egne af Landet, hvor især Skt-gårderne ere i Brug, fortjene denne Slags Gårder fornemmeligt at komme til Anvendelse langs Veie i Eiendommens Grændser, ved Bække, der kunne gjøre Udskæringer og overhovedet i nogenlunde permanente Markgrændser. Imellem Jorderne indbyrdes lade de sig jo ogsaa anvende, men maa dog fornemmeligt til dette Brug staa tilbage for de senere omtalte Staaltraadgård. Det er at beklage, at ei flere anlægge levende Gårder. Endnu aldrig, hvor et saadant hensigtsmæssigt er anlagt, har jeg hørt Klager over samme, men altid Ros. Den almindeligste Undskyldning, man hører, er, at de skulle være vanskelige og kostbare at staa istand. At dette ikke er Tilfældet, finder noksom Bevis paa de Steder i Landet, hvor enkelte levende Gårder forefindes. En altid forhøieningsværende Ulempe er det jo, at der hængaar flere Aar, inden et saadant Høgen er brugbart, men naar det engang er kommen saavidt, saa har man ogsaa et Gårde, der varer og ei trænger til de idelige Udbedringer og Nybygninger som Skt-gårdernes. Vedligeholdelsesudgifterne ere ulige ringere.

Kene Stengjærder ere sikre og solide. En stor Ulempe ved dem er dog deres Kostbarhed ved Opførelsen og naar de anlægges inde mellem Jorderne, tage de baade megen Plads bort og lade sig vanskeligt flytte ved en eller anden mulig Forandring i Jordinddelingen. I Eiendommens Grændser, i Bakkehæld med Jordvold mod Bakken, samt hvor Naturen forresten hjælper til, ere saadanne Gårder særdeles gode og vel de bedste af alle, naar man kun kan affe saa mange Penge som Anlægget koster.

De nyeste Slags Gjærder, der i Udlandet, fornemmelig i England, har fundet Indpas i det Store, ere Staaltraadgjærderne. I sidstnævnte Land omhugges nu fort væk de levende Hegn, og Staaltraadindbegninger opføres istedet. De levende Gjærder borttage der for megen Jord og komme ligeledes i Veien ved Omlægninger i Markinddelingen, Noget, som der paa Grund af den intensive Kultur oftere kan indtræffe. Ligeledes skulle formange levende Hegn bevirke Sygdomme paa Kornet, Noget, som ogsaa i vort Land taler for, at vi ikke bør anlægge alfor mange levende Hegn imellem de særskilte Jorder, men holde os med dem i de faste Markgrændser og anvende Staaltraadgjærder mellem de enkelte Jorder. Ved første Tanke er man tilbøjelig til at anse disse Gjærder som alfor kostbare for vore Forholde, hvilket dog aldeles ikke er Tilfældet. De ere tværtimod, saa underligt det end kan synes, billigere end de fleste andre Gjærder, og det af flere Grunde:

- 1) Paa Grund af disse Gjærders almindelige Anvendelse i England, eksisterer der allerede Fabrikker derved, som næsten udelukkende beskæftige sig med Fabrikation af Staaltraad (galvaniseret), i forskjellige Dimensioner til Brug ved Indbegninger. Ved disse Etabelissementer kan man derfor erholde saadan, til dette Brug præpareret Traad langt billigere, end som ellers vilde været Tilfældet om Efterspørgselen ei var saa almindelig.
- 2) Da alle Kreaturer ere bange for Staaltraadene og af den Grund aldrig trykke paa Lemmerne eller forsøge paa at smutte imellem dem, kunne disse anbringes i længere Afstand fra hinanden, end troligt kunde synes. 3 Traade over hinanden er almindeligst i Brug i England, og det i Indbegninger for Heste, Kjør og Faar.
- 3) Ifølge lidet i Betragtning kommer den særdeles store Tidsbesparelse ved disse Gjærders Opførelse og Vedligeholdelse. Det er en hel Aanne (Winne) i vort Jordbrug, at bringe Gjærderne i forsvarlig Stand. Især er dette Tilfældet i Skigaardstrakterne, hvor allerede Materialet hugges om Høsten, kjøres hjem om Vinteren, tilspidses eller kløves senere og tilslut efter Vaarsædaannens Tilendbringelse medtager en Tid, som nok passende kan henføres til den saakaldte „syv lange og syv brede,“ for at blive indlemmet i de allestedsnærværende Skovslugere. Vaaren og Forsommertiden er i vort nordlige Land, hvor Vaaraannen sent begynder og hurtig maa tilendbringes, ikke for lidet kostbar at regne, og Arbejdskræfterne vil enhver i Jordbruget bevandret Mand indrømme, just et heller saa billige og lette at overkomme, at de paa en saadan utilgivelig Maade kan bortodles.
- 4) Her i Landet vil man nodigen tarere den fjerde Billighedsgrund saa høit, som den burde. Det er dog ikke desto mindre vist, at det betydelige mindre Kvantum Træmateriale, som til Staaltraadgjærderne behøves, baade

direkte koste mindre end de i Trægjærderne ophobede Træmasser og indirekte bidrager til at Eiendommens eller Landets Skove ikke ruineres ved ødelæggende Hugst.

Jeg tror nu tilstrækkeligt at have paavist at Skigaarderne uden saa ret store Vanskeligheder kunde ombyttes med levende Hegn og Staaltraadgjærder eller andre af de nævnte Indbegningsmaader, alt efter Omstændigheder og Midler.

Men det ikke skulde være gavnligt paa en eller anden Maade ogsaa ved Hjælp af Lovene at bevirke Skigaarderne fortrængte og de to næstnævnte indførte istedet? Om hvorledes dette skulde lade sig indføre, tillader jeg mig kun at henpege til, om ikke ved Begunstigelses for de Sidstes Opførelse meget kunde udrettes. Saaledes kunde det tillades at rykke Hovedveiene noget nærmere, end som nu er lovligt, med det Gjærde, der i nogle Aar skal tjene som Værn for det opførende levende Hegn, der indtager Gjærdets egentlige Plads. Staaltraad til Gjærder burde være toldfri, ligesaa indførte Træbuste til levende Hegn. Planteskoler for saadanne burde anlægges i Amtsplanteskolerne (for Frugt og vilde Trær), hvis Oprettelse forhaabentlig i en ikke alfor fjern Tid vil finde Sted. Udsatte Præmier for hensigtsmæssige og godt opførte Gjærder, især naar Samme er sset med Opførelse fra Udsørens Side, vilde vistnok ogsaa udrette adskilligt.

Jeg kommer nu til den sidste af mine Paastande, „at mængstedes ingen Gjærder vilde behøves om vi havde en anden Gjærdeslov,“ og paa dette Punkt ønskede jeg især at henlede den ærede Gjærdeskommissionens Opmærksomhed.

Det forekommer Nordmanden underligt, naar han første Gang henses fra en tæt gjærdet norst Bygd i en tykt Jernbanevogn, der med ilende Fart oplader for hans Blif umaadelige Sletter, hvorpaa Kjør og Faar græsser, uden at et Gjærde, hvor langt han end ser, lader sig tilsyne; Veie og Stier, Jernbaner, Elve, Bække, Landsbyer, Agre og Enge, alt med hinanden afveklende, uden nogensomhelst Skilleveg. Da jeg saaledes paa engang kom ind i en ligesom ny Verden, var min Forundring naturligvis stor, og jeg kunde aldeles ikke fatte, hvorledes man kunde være Gjærderne saa ganske foruden. Med Staldfødring lod det sig vel gjøre, men her gik dog Kreaturerne mængstedes ude og uden Stængsler. Jeg var dog ikke mange Uger i Tyffind indet jeg blev aldeles fortrøllig med den derværende Ordning. Enten vare Kreaturerne staldfødrede, tjaarede, eller de havde en Bogter med sig, der ved Hjælp af en Hund dirigerede den hele Hjords Bevægelser, om saadant var fornødent. Det er særdeles interessant at se, med hvilken Orden denne Jætning foregaar, og man overtyder sig snart om det Hensigtsmæssige dert, naar man ser de smale Strækninger, som paa denne Maade kunne afbejtes med Hundreder ja Tusinder af Faar. Da Evinene hele Aaret om holdes inde i Hus eller smaa Indgjærdinger, Nodskreature og Heste enten staldfødrer eller tjaares, saa behøves af den Grund ingen Gjærder for dem og at Gjærder i

det Hele under saadanne Forhold ere overflødige, er let at indse.

Mon ikke noget Eignende her i Landet hensigtsmæssigt lod sig anvende? Tilvisst! Man begynder allerede flere Steder for endel at staldfodre Nodskreaturene og Svinene mange Steder hele Aaret igjennem, eller man benytter kun en liden Del af Eiendommen til Havn. Men mon det skaaner Eieren for det vidtloftige Gjørdehold rundt den hele Eiendom? Aldeles ikke! Medens i andre Lande — jeg formoder i alle Lande med velordnede Landboforholde — enhver Eier selv er ansvarlig for sine egne Kreaturer, at de ei gjøre Andenmand Skade, saa er det desværre hos os omvendt. Om mine Kreaturer gjør Naboens Skade er hans Sag; gjør hans Kreaturer mig Skade er min Sag! Kan man tænke sig noget forfærdigere og Forbedringer i Gjørdebruget mere hemmende end denne Ordning? Naar jeg sørger for, at mine Kreaturer ei gjøre anden Mand Skade, burde det dog vel være nok; enten jeg vil holde Gjørde eller ei, burde være min egen Sag. Sæt nu f. Ex., at jeg staldfodrer min hele Besætning, saa skommer Enhver, at jeg for eget Vedkommende ikke har noget Gjørde nodigt, men under vor norske Lov bliver det dog nødvendigt, thi hvem, som vil, kan, om han lyster, slippe sin hele Busskap ind over mine Marker, uden at jeg kan frumme et Haar paa hans Hoved derfor, saasnart han har holdt sin Del af Gjørdet i forsvaret Stand! Guld Staldfodring er her i Landet vistnok ikke i Brug for Nodskreature og bliver vist heller ikke indført paa længe, dersom ikke Gjørdebyrden lettes. Man vil indvende mig, at Gjørderne imellem Jorderne paa Eiendommen efter indført Staldfodring kan sløises, og det er allerede et stort Gode. Dette er rigtig nok sandt, men at det er en Urimelighed, at jeg skal være nødsaget at holde Gjørde paa Grund af Naboens Brugsmaade, Indfald og Luner, det er ogsaa sandt, og en tidsmæssig Afændring i Gjørde Lovene vilde derfor Mange glædes ved. Svinenes Staldfodring er allerede indført mængsteds, men ikke desto mindre maa man holde Stigaard saa tæt, at Naboens Svin ei kan komme igjennem, og dette er næsten det samme som om man skulde holde Gjørde for Musene, da de første ei behøve stort større Arbeidsrum end de sidste for at komme igjennem! At disse tætte Stigjørder for Svin forlange ulige mere Træmateriale, end saadanne, som paa vore Rommerike begynder at komme i Anvendelse, synes mig allerede at være Grund nok til gjennem Lov at sætte en Stopper for Svinenes Løsladen paa Jorderne uden Ansvar for Eieren.

Busskapens Tjaaring bruges meget i Danmark, og man finder sig vel tjent dermed. Endsskjønt Forholdene hos os knapt ere saa gunstige for denne Betingningsmethode som der, betvivler jeg dog ikke, at den paa mange Steder her i Landet lod sig anvende; eller ogsaa Busskapens Jætning ved Hjælp af Hund, saaledes som Lindqvist i sin Bog om den svenske Busskapsjættel

Side 15 beskriver, at den foregaar hos Kapitaen Kylberg paa Gaarden Sätenæs i Vester-gotland.

Langs Veie forekommer det mig at være mere Rimelighed for Nødvendigheden af det tungere Gjørdehold, thi paa disse færdes baade Kjørende og Kjørgdrivende. For de Sidste vilde det især være slemt, om ingen Gjørder her fandtes. Ikke desto mindre lod ogsaa her Gjørderne sig efterhaanden sløise. I Tyskland findes, som for omtalt, aldeles ingen Stængsler ved Veiene, paa hvilke Drifter og Fæ ofte jages, uden at Ulemper derved opstaar. Ved Hjælp af flere Drivere eller Vogtere, eller ved Afretning af Jæterhunde vilde ogsaa hos os Driftbønderne uden Skade for tilgrændsende uindgjærdebe Eiendomme kunne naa frem til Byerne med sit Fæ.

Der indvendes almindelig mod det tvungne Gjørdeholds Sløifning, at en saadan Lov vilde skade de mindre bemidlede Jordere og de med vidtloftigt Gjørdehold betyngede Eiendomme. Som Loven nu er, maa alle tilgrændsende Jordere holde Gjørde med hinanden, og den, der har meget vide Grændser, har det i Regelen særdeles godt, forsaavidt som hans Naboer dele med ham et Arbeide, hvoraf han selv har den største og kan hænde, hvis Naboerne staldfodre, alene Nyttens. Men hvorfor ikke overlade Enhver at gjærde for sig? Der blev jo fremdeles intet til Hinder for, at Husmænd og mindre Brugsdrivende kunde komme overens med Jorddrotten om at holde passende Gjørder, eller, hvis denne Sidste ikke vilde holde Gjørder, da at havde Kreaturerne fælles, hvorved vissefelig ei Udgiften og Brydertet for den Ubemidlede blev større og byrdefuldere, end naar han, som ofte er Tilfældet, skal være nødsaget til Deltagelse i et vidtstrakt Gjørdehold, hvoraf han (Husmanden) har mindst Nytte. Frigives Gjørdeholdet, vil det rette Forhold mellem Gjørdepligten og Gjørdenytten af sig selv indtræde, og ingen vil kunne beklage sig over Lovens Uretfærdighed.

En agrikulturkemisk Reise.

(Af Dr. A. Støckhardt.)

(Fortsættelse fra No. 3).

Havren indtager sædvanlig paa mager Jord og i Bjergetgne Byggets Plads i Rotationen; man bredsaa den næsten altid. Blandt de forskjellige Sorter var især en i Syd- og Mellemengland meget udbredt Dverghavre mig paafaldende, der neppe blev mere end en Fod høj. Smukke Havremarker, som man i Regelen træffer dem i Sachsen, har jeg sjelden seet. Forbruget af Havre er i Aftagende i England, dels fordi Havrebrød, der tidligere var det almindeligste Næringsmiddel, nu kun træffes i mindre dyrkede Egne, f. Ex. i Hoilandene i Skotland, i Wales og Irland, dels ogsaa fordi Forbruget til Hestene med deres Formindelse betydeligt er aftaget. Efter anstillede Tællinger har Tallet paa

Arbeidshefte til landøkonomiske Brug i Tidsrummet fra 1840—1848 formindsket sig med 74000, en Femtedel af den hele Befolkning, medens dog Pløiefjorden i den Tid vistnok er ikke ubetydeligt forøget. Grundene til denne Aftagen ligge dels i Udbredelsen af bedre Agerdyrkningsredskaber, navnlig Pløve, dels i den ved Draining lettede Jordbearbejdelse og dels i den Omstændighed, at man nu hyppig benytter Dampkraft, istedfor Hestekraft til Produkternes Transport og til landøkonomiske Arbeiders Udsørelse.

Al industrielle Planter dyrkes kun saa og næsten udelukkende blot Humle og Hør. Vel gjør man sig megen Umage for ogsaa i det egentlige England at dyrke Høren, der i Irland og nogle Distrikter af Skotland er saa fordelagtig, og en af de beydeligste Hørspindere i Leeds betaler endog 70—80 Rbd. i Forpagning af 1 Td. Vd. til Heraf i denne Byes Omegn. Men desuagtet have Landmændene ikke meget Mod paa at dyrke en Plante, der fordrer saa meget Haandarbejde, der netop i Fabrikdistrikterne er saa dyr og saa vanskelig at faa. I Irland regner man Dyrkningsomkostningerne pr. Td. Vd. til over 100 Rbd. og Nettoindtægten, som Høren afgiver, lige saa høit. Uden nærliggende Rodnings- og Eftætteanstalter kunde denne Pengeindtægt rigtig nok ikke naaes.

Kloveren saaes altid sammen med engelsk eller italiensk Raigræs, eller, paa suaglig Jord, med Timotheigræs; ofte saaes ogsaa Blandinger af forskellige Kloverarter (svensk, hvid, gul, &c.) sammen med Græs. Der, hvor den ikke kan komme saa ofte igjen, dyrker man Bønner, Turnips, Græsblanding &c. i dens Sted. Ved den dybe Pløining med fremherskende Rodfrugter og den regelmæssigt gjentagne Ralkning bliver Jorden forresten mere tilbøielig til at bære Klover, hvis udsugende Virkning ogsaa formindskes noget ved de indblandede Græsarter. Dog gives der Egne nok i England, hvor man kun hvert 10de, 12te, ja 16de Aar med Fordel kan bringe Kloveren igjen paa samme Mark. Hvor meget de engelske Landmænd sætte Pris paa Afverling i Fodringen, kan sees af følgende Foderplanter, der dyrkedes paa en og samme Gaard: Hvid Turnips, svensk Turnips, Runkelroer, hvide Gulerødder, Kartofler, Kaal, Klover, Raigræs, Esparsette, Lucerne, Forvikler, Foderraps, Foderrug og Bønner. Jordens flereaarige Henligger til Græsning anser man for et fortrinligt Middel til at forbedre og styrke baade den lette og tunge Jords fysiske Egenheder. Den efterfølgende Vintersæd saaes gjerne efter en Pløining.

Paa Enge og Overdrev hersker der i Eng-land endnu stor Overslodighed, da de Indtage mere Areal end den opdyrkede Jord. I den senere Tid brydes dog meget Græsland op, da man har overbevist sig om, at man i Gjennemsnit kan fordoble Udbyttet ved Foderdyrkning. Hvor man gjøder eller vander Engene give de rigtig nok ogsaa en meget høj Rente, og ikke sjelden forpagtes de, f. Ex. i de berømte Græsdistrikter ved Buckingham, ud til 27—33 Rbd. og derover

pr. Td. Vd. I Ulbmanufakturdistrikterne ved West-Riding har man ved Gjødning og Banding med Kloafvand bragt det dertil, at man høster af 1 Td. Vd. i 6. Slæt 800—1000 Ctnr. Græs, som i Fabrikstæderne sælges for 330—400 Rbd. Derimod synker Forpagtningsafgiften i Nord-Wales, hvor kun 20 Td. Vd. af 100 er Pløiefjord, af Græsland ofte til 16 Mk. pr. Td. Vd. Til Gjødning anvender man i det for sin Østefabrikation berømte Grey-stab Chester især meget Benmel, som ikke sjelden her paa mager Lerjord har forøget Græshøsten med 200—300 Procent. Men man brugte ogsaa i Gjennemsnit 40 Ctnr. Benmel pr. Td. Vd. Paa den anden Side har man i andre Egne ingen Virkninger haft af dette Gjødemiddel, men derimod af Compostjord, Afse, Guanosuppe &c.

Om Jordens Bearbejdning kan jeg intet Nærmere anføre, da jeg for Aarstidens Skyld ikke kunde se Meget deraf. Saa meget er dog sikkert, at Jorden i de bedre Egne behandles meget omhyggeligt, og at man anser Dybpløining og Undergrundspløining, overhovedet en dyb og omhyggelig mekanisk Bearbejdning af Jorden med gode Redskaber, for en uomgængelig Nødvendighed, hvilken rigtig nok endnu ikke faktisk anerkendes i de Egne, der ere mere tilbage. Afseet fra de fortrinlige Redskaber og Maskiner, som bruges i det engelske Landvæsen, saa skulde jeg dog tro, at en praktisk Landmand kunde med Hensyn til Jordens Bearbejdning og Afbenyttelse lære langt mere i Flandern og Brabant end i England. Jeg erindrer, engang at have læst, at Ufrugt hører til Sjeldenheder paa de engelske Marker; i denne Henseende har jeg ingen Forskjel kunnet finde paa tydske og engelske Marker. Paa Tidsler, Agerkaal, Kvickgræs &c. lider den engelske Sæd ei heller Mangel.

Meget afvigende fra vore Forhold er den i England almindelig brugelige Opbevaringsmethode af Hø, Korn og Halm, ikke i lukkede Rum, men i aabne Stakke, som man sætter i Nærheden af Udhusene, enten umiddelbart paa Jorden, eller bedre paa Jernstøtter, for at holde Musene borte. Af Kornet lægges naturligvis Arne indad, og ovenpaa dækkes Stakken med Straa; det er derfor ikke underligt, at man kan lade dem staa et eller flere Aar, uden at Kornene tage Skade. Høet sætter man sædvanlig i firkanter, husformede Stakke, naar det er lufttørt, som det bliver ved hyppig Behandling med Vendemaskinen allerede den anden eller tredje Dag, efter at det er slaaet. Da det lufttørre Hø endnu indeholder nogen Fugtighed, og det trædes fast i Stakken, saa gennemgaar det her en svag Gjæring, der giver det en brungul Farve, og en frydret honningagtig Lugt. Man anser dette Hø for behageligere, fordoveligere og kraftigere, end det paa tydske Maade fuldkommen soltørrede grønne Hø, og af samme Mening ere Alpeboerne i Steiermark, Krain, Tyrol &c., der foretrakke deres saakaldte „Brunho“ for det grønne Hø. Fra Theoriens Side er der Intet at indvende herimod, men den ene eller den anden Sorts større eller mindre Næringsværdi

kan kun afgjores ved direkte Fodringsforsøg, hvilket det var meget ønskeligt at se anstillede.

Bed det første Blik har denne simple Dybevaringsmaade, der gjør alle Lader og Koster overskudige, noget meget tillokkende ved sig, men dens formentlige Fordele ville ved en nærmere Betragtning falde meget sammen. Det er nemlig utvivlsomt, at Høet, trods Straadæffet, ovenfor og paa Siden paa ufordelagtig Maade angribes af Vind og Veir indtil en vis Dybde, og denne Ulempe kan ikke være ubetydelig, thi „takkede Høstakke“ eller endnu bedre „Høklader“ hore allerede mer til Fodringerne i den landøkonomiske Reform, og mange saadanne ere allerede i den senere Tid byggede i Skotland, navnlig i Dumfriesshire. At Høet bliver kraftigt, naar man ikke slaar Græsset sildigere end i Blomstertiden, det ansees for afgjort, endstjønt Slaaningen gjerne foretages efter gammel engelsk Stik senere.

Efter denne flygtige Fremstilling af de forskjellige Kulturmetoder og Kulturplanter skulle endnu nogle Omstændigheder kortelig omtales, der hindre de landøkonomiske Forbedrings hurtige Udbredelse, som have deres Grund i de eienommelige landøkonomiske Forhold i England. Den væsentligste af disse Hindringer er, at de fleste engelske Landmænd (farmers) ere Forpagtere (tenants) og derfor ikke kunne tumle frit med den Jord, de drive. Det er let begribeligt, at Eierens og Forpagterens Interesser under disse Omstændigheder ofte gaa hver sin Vej, og at navnlig saadanne Forandringer, som kræve Pengeoffere f. Ex. Anskaffelsen af bedre Udhuse, som ikke sjelden ere meget usle, af Lader, Stalde, Drainanlæg re., maa træde tilbage, saa hensigtsmæssige og nyttige de i sig selv ogsaa vare. En meget stor, herhen hørende Ulempe er fremdeles den, at mange, maasse de fleste Forpagtninger, efter gammel Bedtægt, kun sluttes paa et Aar, hvorved Forpagterens naturligtvis tvinges til at beholde sin diebtikkelige Fordel for Die, da han ingen Garant har for den nærmeste Fremtid. (Fortsattes).

I nd l a n d e t.

Christiania. Ved kgl. Resol. af 27de f. M. er det bestemt: 1) At de Udskiftningsmænd, som i Henhold til 1857 Aars Stortingens derom fattede Beslutning blive anstillede med fast Lønning af Statskassen, skulle ansættes paa 6 Maanedes Opsigelse fra begge Sider samt med Forpligtelse til a. at tage Bopæl paa det Sted, som foreskrives dem af Dvrigheden i det Amtsdistrikt, for hvilket de ansættes, og b. at modtage og faavel theoretisk som praktisk veilede Elever, som af Departementet for det Indre maattet anvises dem til Oplærelse i Udskiftningsvæsen. 2) At i Henhold til ovenstaaende Bestemmelse efternævnte Mænd beskiftes fra indeværende Aars Begyndelse at regne som Udskiftningsmænd: 1) Sagfører og Gaardbruger R. Schumyden, 2) Lensmand C. C. Tornøe og 3) Agronom, Kand.

filos. N. Heiberg, samtlige for søndre Bergenhus Amt; 4) Agronom, Kand. filosof. C. C. Ronnau Hansen og 5) Agronom P. S. P. Holmesland, begge for Øster og Mandals Amt; 6) Gaardbruger, Kand. filosof. D. C. Astenup for nordre Bergenhus Amt; 7) Agronom, Kand. filosof. G. W. Daae for Romsdals Amt, og 8) Gaardbruger D. Larsen for Stavanger Amt.

— Ved kgl. Resol. af f. D. er det befalet alle Vedkommende tilkjendegivet, at Udskrivningen til Armeen i Aaret 1859 bliver at fremme efter de forend Værnepligts- og Udskrivningsloven af 12te Oktober 1857 udkomne gjældende Bestemmelser, saaledes, at den nævnte Lov først bringes til Anvendelse paa Udskrivningen i Aaret 1860.

— Ved kgl. Resol. af f. D. er der af de til Landbrugets Fremme bevilgede Midler tilstaaet Lindsaas Præstegjelds Kommune i søndre Bergenhus Amt et Bidrag af indtil 100 Spd. aarlig i 2 Aar fra 1859 at regne, til Bekræftelse af Løn til en omreisende Agronom inden Præstegjeldet og til Indkjøb af Algerdyrkningsredskaber, som Modeller til Forfærdigelse af saadanne i Distriktet, under Betingelse af, at der af Kommunens Midler anvendes et ligestort Beløb i samme Diemed. — 1) At der af de til Forpleining af Spedalske paa Pleiestiftelserne paa Budgettet opførte Midler tillades udbetalt nordre Trondhjems Amtskommune 20 $\frac{1}{2}$ daglig for hver trængende Spedalsk fra Amtet — indtil et Antal af 20 — som fra 1ste Januar 1859 af, og indtil Pleiestiftelsen for Spedalske paa Reierød ved Trondhjem aabnes for Vilag, bliver forpleiet paa Namdals Sygehus; 2) at der paalægges den i Trondhjem bosatte Overlæge for den Spedalske Sygdom at føre Kontrol med formeldte Understøttelses forsvarelige Anvendelse.

— I de første Dage af Februar var der særdeles rigt Fiske ved Kind, hvorimod senere, paa Grund af Stormen, intet Fiske er foretaget. Prisen har været 4 Ort å 2 Spd. Tønden.

— Den 10de og 11te ds. fikedes med Garn ved Udstre et Par Hundrede Tønder treind, fuld Sild af Middelskorrelse. Dette Fiske i Forbindelse med havende Udfløder og Exempler paa fæet Fiske ogsaa efter medio Februar, har fornyet Haabet om et snart begyndende Fiske indenfor Udstre. Indtræffer ikke dette, bliver Almindes Tilstand meget betænkeligere, end den allerede er.

Fra **Sarpsborg** meddes om et Ulykkestilfælde, som fornylig er hendt paa Gaarden Berg i Elkevædt, idet Gaardmandens voksne Søn ved at komme mellem Kværnestenen i et nyt opført Brykvarnehus, diebliffelig knustes.

Fra **Fane** meddeles en Tildragelse, der er ligesaa stikket til at vise det Underlige i Herrens Velebaade til at prøve og til at frelse, som den er til at opfordre til virksom Deltagelse i den Provøeds Nød. Den foregik der i Egnen den 21de f. M. En Møller, Theodor Hansen, der i en Nække af Aar har bestyret forskjellige Møllebrug i Bergens Omegn, saa sig efter de mange Aars Slæb i Andres Tjeneste omsider ganske nær ved det Mål, hvor til han længe, efter lidligere skuffet Haab, ved Uholdenhed og rastløs Flid havde stræbt, Udflytterne

nemlig til en betrygget Fremtid for sig og sin Familie i den mere uafhængige Stilling som Bestyrer af et af ham selv oprettet Møllebrug under Gaarden Flesland. De mange Banskkeligheder, som naturligvis for en ubemidlet Mand maatte stille sig iveien for et saadant Foretagende, er endelig overvundne. Trængselstiden med Familiens Forsorgelse i den Tid, han uden indbringende Erhverv har maattet arbejde paa Bygningens Opførelse, tilbagelagt; Møllen kan begynde at arbejde. Han har sluttet en fordelagtig Alfford om Betrøelse af et vist Kvantum Malingsgods, hvoraf han med den første Ladning er paa Veien fra Bergen til Hjemmet. Den sidste Hindring, en Modvind, som tvinger Skotten til at søge Havn, frister endnu hans glade Længsel, og han kaster sig med sin raske femtenaars Gut, der troelig har hjulpet Faderen under Bygningsarbeidet, i Fartøiets Jolle, som han har belastet med et Par Tønder af Godsæt at begynde med. Den sidste Vandøbbe, som skjuler Hjemmet for ham, er omroet — da moder det frygtelige Syn af en fuldstændig Ruin paa den Dømt, hvor Bygningen, der tillige var Familiens Bolig, havde staaet, hans Die. Den ved de sidste Dages voldsomme og vedvarende Regnskyl oppulmede Vandmasse har gjenembrudt Stemmen og bortrevet Alt — ak! sandsynligvis ogsaa den hjemmeverende Hustru med de 2 Smaa børn. Denne rædsomme Tanke lynskaar den Ulykkelige, Alen synker af hans Haand og Sønnen bringer ham saagodtsom afmægtig til Stranden, som han, allerede næsten overvældet af den dog endnu Gaabet indsluttende Mølling, ikke vover at betrede for at hente den knusende Visshed. Men Herren være lovet! de ere ferske — ved et af disse Udere, som endnu stiller os Herrens mægtige Beskjærmelse synlig for Die, for at vække os Slove til Tilbedelse og Takvaade i Ord og — hvor Anledning og Opfordring dertil gives — i Gjerning.

Medens Moderen er besjæftiget inde i Huset, er de to Smaapiger gaaet ud for at se efter den længstelsfuldt ventede Fader. De har påskæret Broen over den Elv, som driver Møllebrøget, og bestøget en noget derfra beliggende Høi. „Hør! det tordner,“ raabte den Mindste, „lader os løbe hjem til Moder;“ men de mødes, inden de naaar Broen, af den frygteligt fremvældende Vandmasse. Saaledes afflaaren fra Hjemveien ved Vandet, følger de dog dettes Løb, nedad mod Stranden, hvor Huset ligger; men efterat have naaet den, staaer de pludselig omslydte af Elven og et ved Udbrudet fremkaldt nyt Udlob af Samme paa en D, hvis Omfang den høiere og høiere svulmende Vandmasse hvert Dieblit formindsker. I denne frygtelige Stilling træffer Moderens Blik dem, da hun, opskræmt af Braget af den mod Bygningen brufende Vandmasse, i navnløs Angst for de savnede Børn iler ud af den efter hende styrkende Bygning. Skrækten ved dette Syn rover hendes Bevidstheden, som ikke tilfælde vender tilbage, førend hun af tilfælde Folk er bleven saagodtsom baaret ned til den Baad, som har bragt hendes Smaa ferske tillands fra den nu allerede overskyllede D.

Kraftigen styrket ved dette synlige Tegn paa Guds ferskende Forsyn saavel som ved allerede enkeltvis modtagne Vitninger af Medmenneskers Delta-

gelse, staaer den brave Familiefader, sjønt blottet for Alt, ligetil det simpleste Bøhave, Klæder, Mad o. s. v., dog nu troelig opret i Gaabet, at han, som kunde ferske fra den større Fare, ogsaa vil kunne vække ham Hjælpere til Gjenopførelse af Bygningen, hvoraf den største Del troes gjenfunden, ligesom det Meste af Støbegodsæt forhaabentlig vil kunne opffes, og det glæder Beretteren at kunne tilføie, at en valker Begyndelse til dette Gaabs Opfyldelse allerede er skeet i et modtaget Tilfagn saavel om Eftergivelse i tidligere stiftet Gjæld, som om fremtidig Hjælp paa de fordelagtigste Betingelser fra det Værk, hvorfra Støbegodsæt har været leveret.

Fra Molde berettes om en afstyelig Gjerning, som er begaaet der, idet en Pige, efterat have født i Dolgemaal, derpaa har forsøgt at opbrænde Fostret, hvilket for en Del er skeet. I Nalesund skal ogsaa en Pige have født i Dolgemaal.

Fra Christiansund skrives den 2den Februar, at der i den sidste Tid skal være fisset ualmindelig godt i Skjernen og at Silden skal være af en fortrinlig Kvalitet; Prisen 48 à 60 p. Tønde.

Fra Trondhjem berettes, at Expeditionerne derfra til Lofoten i indeværende Aar har taget et hidtil u hørt Opving. Naar man i foregaaende Aar har regnet 120 Fartøier nderpeperede herfra, kan man iaar med temmelig Sikkerhed paaregne 200. Til Dato er der nemlig ved Toldkontoret nderpeperet 129 Fartøier og ca. 20 ligge endnu under Ladning. Hertil komme omtrent 50 Fragtjægtter, som ere gaaede uden Toldexpedition, saa man med Visshed kan paaregne nævnte Antal. Paa det nye Aar er Sildefisset i Sjoren og Låsen gaaet godt. Prisen har nu i længere Tid været 60 til 72 p. Tønde; men denne Pris vil vel atter stige, naar flere Kjøbere indfinde sig.

I Østfototen skal Fisset være begyndt med gode Udsigter. I Henningsvær havde man i de sidste Dage af Jan. paa nodstaaet Gaarlanke draget 150 til 200 Fisk. 18 Føier skulle være komne frem til Støt, men endnu ingen til Lofoten. — Paa Vestkysten, navnlig ved Battalen, Skorpen og Kind, har der ogsaa været fisset godt, og Prisen pr. Tønde Sild har varieret mellem 8 og 13 Ort.

Udlandet.

Preussen. Ifølge en Korrespondentartikel fra Dresden i Journal des Débats har de preussiske Kamres aabenbare Hensigt at drage Hertugdømmet Slesvig ind under det tydske Forbunds Myndighed, opvakt en ubehagelig Stemning og betragtes som et nyt Bevis paa Preussens Lyft til at vende tilbage til sine opskruede Fordringer i 1848.

England. „Times“ erklærer, at Ministeriet har fortjent et Mistillidsvotum, hvis det i mindste Maade skulde have blandet sig i Italiens Anliggender. „Morning Post“ udtaler paany den Anskuelse, at England bør lagttage streng Neutralitet, vaage over Begivenhedernes Gang og bestandig virke derhen, at Frankrig og Østerrig kunne saa udsægte

deres Strid alene uden andre Lændes Mellemkomst. Samme Blad paaftaar, at det engelske Kabinet har forenet sig med Østerrig og Preussen forat stille sig mod Frankrig.

Frankrig. De franske Blade paaftaa, at Folket er for Freden; ialfald tiltror man ikke de Deputerede nogen stor Begeistring for det sardiniske Spørgsmaal, og der er Tale om, at de ikke vil give sin Stemme til nogen Militær. Det hedder endog, at Donationen til Prinds Napoleon ikke skal udgaa fra den lovgivende Forsamling, men bevirkes ved et Senatsdekret. Donationen skal beløbe sig til en halv Million Franks aarlig. Prinds Napoleon skal udnævnes til Storamiral af Frankrig og erholde to Understatssekretærer, en for Algerien og en for Kolonierne. Handelen er stille i alle Retninger. Kommissionsarnerne opsatte deres Bestillinger og Fabrikkerne have foreløbig indstillet deres Indkjøb af Raastoffer; vistnok ere nogle Klædefabrikker beskæftigede med at fabricere Klæde for Armeen, men dette forandrer ikke Forholdet i det Hele. Dgsaa Børsen er udsat for hyppige Forvroligelser.

— Keiser Napoleons Frontale er saalydende: Frankrig har i de forløbne sex Aar tillaget i Rigdom og Anseelse; hvorfør skal man da være saa bekymret? Man forglemmer mit Maadehold og Nationens Magt. Mine Bestræbelser gaa ud paa at giengive Frankrig den Rang, det tilkommer, at bestaae Alliancen med England og opretholde et gjensidigt venkabeligt Forhold til Fastlandsmagterne. Erobringstiden er forbi, Keiserdommet regjeres efter Fredens System. Bestræbelserne forat vedligeholde Alliancen med England fandt dette Lands Anerkjendelse. Bort Forhold til Rusland er gunstigt, Enighed hersker i alle Punkter. Preussens Stemning er velvillig. Med Wienerhoffet har jeg ofte været uenig om Hovedspørgsmaal og en stor Forsoningsaaand udfordres til at løse Forvillingerne. Derfor nærmede Frankrig sig Piemont, som stedse har vist sig trofast mod os. Tilstanden i Italien forvroliger Diplomattiet, men berettiger ikke til at tro, at en Krig vil bryde ud. Lad kun Nogle frygte Krigen, Andre ønske den; jeg forbliver urokkelig. Min Politikk har aldrig været udfordrende, heller ikke fornyet; derfor ingen Bekymringer! Frankrig ved, at Egennytte og Uegjerrighed aldrig have ledet mine Handlinger.

Turin. Nat til 24de Januar blev en skrækkelig Forbrydelse udøvet. En Præst, der Kl. 2 om Natten vendte tilbage til den hellige Vincenzo de Paulos Missionsbygning, efterat have meddelt en Syg Sakramentet, blev angreben af en Bånde, der bibragte saavel den Geistlige som hans Tjener flere farlige Dolkestik. Nogle Artilleristers Mellemkomst reddede de to Ulykkelige fra den dødelige Dod. — Det turinske Blad „Opinione“ udtaler den Formening, at den Note, som det engelske Kabinet har tilstillet den sardiniske Regjering, med Formaning til en fredelig Politikk, ikke kan antages som den engelske Politiks sidste Dod, og at Italien i Tilfælde af en Krig udenvivt vil kunne gjøre langt sikrere Regning paa Englands Sympathier, end paa Østerrigs.

Neapel. Kongen er nu fuldkommen helbredet. Af Frygt for de franske Tropper i Rom, hvis Antal i faa Dage kan forstærkes af Flaaden fra Tou-

lon, har Kongen oprettet en Leir mellem Terracina og Fondi og i de tilgrændsende Bjerge. — Det ildsprudende Bjergr Besuv har i længere Tid været i Udbred og truer de omliggende Landsbyer med Udelæggelse. Landskaberne lide meget stor Udelæggelse af Lavastrømmen, der vælter sig ud af Foden af Keglen med en Langsomhed, der gjør de Uegjerrige driftige og tillidsfulde; men og tillige med en Stadighed, der opvækker Bekymring hos Afvenderne. — Dgsaa i Venedig har en Mængde Arrestationer fundet Sted; de Arresterede høre til den lavere Klasse, ligesom Tilfældet var i Mailand. — Studenterne i Universiteterne i Parma og Pavia have i en Adresse opfordret de romerske Studenter til Endrægtighed ligesoverfor de store Begivenheder, som nu skulde udfolde sig. Talrige Exemplarer af denne Adresse, hvis Slutningsord ere „Leve Italien og Kong Victor Emanuel,“ have været opslaaede i Universitetskorridorerne og paa forskjellige Mure, men bleve hurtigt nedrevne.

Fra Belgrad berettes, at Skuptschinaen vil fremkomme med et Mistillidsvotum mod samtlige Ministre og andrage om deres Afstættelse, og at han allerede har afsendt et Mistillidsvotum mod Senatoretene.

Fra Haiti skrives, at Keiser Soulouque er stød fra Tronen, at Republiken er bleven udraabt, og at General Gessard er udnævnt til provisorisk Præsident.

K u n s t e n

At temme vilde Hester

af den berømte Hestetemmer J. S. Narey. Oversat af Schroder paa Voll. Faaes hos W. C. Fabricius i Christiania. Pris 12 sh.

Christiania Benmolles Fabrikata:

Svovlsyrede Ben (sur Fosforsur Kalk) a 4 Skill. pr. Pund, med fri Emballage. Heraf anvendes 80 Pund til 1 Maal Jord, (2500 □=Aen) for 2 Aar.

Efter indkomne Beretninger fra Kjøbere af Fabrikatet, har 80 Pund til 1 Maal Jord for Baarsæd givet et „tilfredsstillende“ Udbytte — anvendt som Dvergjødning paa nyt Græsland uden forudgaaet Gjødning, endog paa simpel Jord, givet en „ualmindelig“ Mængde Hø — anvendt til Turnips og Gulerødder givet en „meget god“ Høst — anvendt til Potetes har det givet et „brillant“ Udbytte — og anvendt som Dvergjødning paa en ikke gjødslet Rugager gav det „udmærket“ Udbytte af Rug og samme Høst et fuldstændigt Slæt Klover.

Pulveriserede Ben a 3 Skill. pr. Pund. Heraf er 150 Pund med Jordel været anvendt til 1 Maal Jord og skal virke i 4 Aar.

Finknuste Ben a 2 Skill. pr. Pund. Heraf anvendes 400 Pund paa 1 Maal Jord og virker i 6 Aar.

Efter indkommen Beretning fra en Kjøber, der anvendte kun 300 Pund til 1 Maal,

avledes Byg, der veiede sams med Veikornet 182 Pund pr. Tønde, og gav omtrent 18 Fald.

Grovknuſte Ben a 1½ Skill. pr. Pund. Heraf anvendes 600 Pund pr. Maal og ſkal virke fordelagtigt i 6 Aar og maaffe længere.

Dampede, Knuſte Ben a 2 Skill. pr. Pund. kan ogsaa leveres, men da diſſe maa anſees for ſimplere og mindre fordelagtige end raa Knuſte Ben, leveres de kun efter forudgaaet Beſtilling.

Ovenſtaaende Fabrikata har jeg nu oparbejdet, og bedes udenbys Ordre adreſſerede til

Hans Malling,
Drammensveien No 22.

Chriſtiania Kornprifer.

I indenlandſt

Hvede, 3¼ a 5½ Epd. intet ſolgt.
Rug, 16 ½ a 17 ½.

Byg, 11 ½ a 14 ½.
Havre 8 ½.

Udenlandſt

Rug øſterſøiſt 4 Epd. a 4 Epd. 1 ½.
Rug danſt 17 ½ a 18 ½ a 6 ½.
Byg 2radigt 15 a 16 ½.
Erter 4 a 5 Epd.
Hvede 5 Epd. 1 ½ a 5½ Epd.

Chriſtiania Fiſkeprifer.

Slid, Røvbnd. 6½ Epd. pr. Td.
Slid, ſtor Mtd. 6 Epd. pr. Td.
Slid, ſmaa do. 5 Epd.
Slid, ſtor Chriſt. 4¼ a 4¾ Epd. pr. Td.
Slid, ſmaa do. 3 Epd. pr. Td.
Storſet 1 Epd. a 1 Epd. 6 ½ pr. Bog.
Middelſet 4 ½ pr. Bog.
Emaafet 3 ½ a 12 ½ pr. Bog.
Røbſtiær 6 ½ a 12 ½.

Følgebld til Skilling-Magazinet.

Meteorologiſke Dagtagelſer

paa Chriſtiania Obſervatorium.

1859. Januar.	Barometerſtand i franſke Lin. ved 0°.			Temperatur i Skyggen. R.			Veirbemærkning.
	Nl. 7 F.	Nl. 2 E.	Nl. 10 E.	Nl. 7 F.	Nl. 2 E.	Nl. 10 E.	
1	338 9	338 0	338 4	— 6°3	— 4°0	— 1°1	Dyſt. NO.
2	36 8	38 9	41 2	— 3 2	— 1 7	— 5 8	Klart. N.
3	36 2	35 2	33 9	— 3 3	— 0 3	— 2 0	Skyet. NNW.
4	38 5	40 4	41 7	— 2 3	— 1 2	— 3 8	Klart. NNW.
5	41 0	40 5	40 0	— 5 2	— 3 1	— 6 0	Blandet. NO.
6	37 7	34 9	33 4	— 6 3	— 3 4	— 4 3	do. NNO.
7	34 1	36 7	40 8	— 2 2	+ 1 7	— 3 8	Tem. Klart. Størf NW.
8	43 1	43 5	42 8	— 6 5	— 4 4	— 8 2	Blandet. NO.
9	40 4	38 7	37 7	— 8 0	— 3 7	— 4 1	Skyet. SSO.
10	32 9	30 0	26 7	+ 0 9	+ 7 3	+ 5 8	do. Størf SW. Storm o. Nat.
11	25 6	28 6	28 7	+ 3 8	+ 2 3	+ 0 9	Klart. Byge Kl. 9. W.
12	29 3	31 5	34 2	+ 0 3	— 2 0	— 3 3	Blandet. NW.
13	36 1	37 7	38 8	— 0 6	+ 0 5	— 4 6	do. W.
14	38 5	37 8	36 4	— 5 3	— 2 5	— 3 3	do. NO-NW.
15	35 7	36 0	36 5	— 2 2	— 0 2	— 2 8	do. NO-NW.
16	36 4	36 2	35 3	— 5 5	— 4 2	+ 2 5	do. NO-S.
17	35 0	34 0	31 4	+ 1 7	+ 0 8	+ 1 6	Skyet. Lidt Sne. SO.
18	31 1	29 2	28 4	+ 0 2	+ 2 8	+ 3 7	Dyſt. Lidt Regn. SSO.
19	27 9	29 4	33 1	+ 2 9	+ 3 5	+ 3 2	Blandet. SSO.
20	36 9	37 3	36 7	— 1 7	— 0 0	— 2 9	do. SW. Storm om Natten.
21	35 9	36 2	38 2	+ 3 9	+ 3 9	+ 2 7	Skyet. SO.
22	37 7	36 6	35 0	+ 2 7	+ 2 3	+ 2 4	Dyſt. Lidt Regn. SSO.
23	32 2	31 7	31 9	+ 2 2	+ 2 8	+ 2 5	Blandet do. SSO.
24	30 9	29 2	28 3	+ 1 8	+ 0 7	+ 1 4	Dyſt. Stub. SO.
25	28 0	27 1	26 3	+ 0 1	+ 3 8	+ 4 6	Blandet SSO. Stormenge.
26	23 1	25 4	25 6	+ 4 5	+ 1 9	+ 1 6	Tem. Skyet. S. do.
27	26 3	26 2	24 9	— 0 2	+ 1 3	— 2 2	Blandet. SSO.
28	28 5	28 8	31 0	— 2 0	— 1 0	— 4 7	do. NO.
29	32 3	31 8	30 9	— 6 0	— 2 7	— 5 5	Dyſt. Lidt Sne. NO.
30	26 3	27 6	28 3	+ 2 8	+ 3 1	+ 1 8	Blandet. SSO.
31	26 9	28 9	31 2	+ 1 2	+ 1 7	— 1 8	do. SSO.

Regnhøden = 6,75 Liner.

Chriſtiania.

Dyſt og forlagt af W. C. Fabricius.